

TOTALITARISMUS - je nedemokratické státní zřízení, kdy se politická ideologie prosazuje ve všech sférách lidské společnosti. Vznik a nástup takovýchto režimů byl reakcí na výsledky 1. světové války a na problémy způsobené hospodářskou krizí, na které liberálové nedokázali najít řešení. Zprvu je obyvateli přijímáno pozitivně, později se utváří odboj.

SPOLEČNÉ ZNAKY TOTALITNÍCH REŽIMŮ

- LIKVIDACE DEMOKRACIE
- NEOMEZENÁ VLÁDA JEDNÉ STRANY V ČELE S VŮDCEM
- OBYVATELSTVO JE NUCENO PŘIJMOUT JEDINOU IDEOLOGII, K TOMU JE POUŽÍVÁNO I DONUCOVACÍCH PROSTŘEDKŮ
- NÁSTROJ MOCI - TAJNÁ STÁTNÍ POLICIE
- IDEA LEPŠÍ BUDOUCNOSTI, KE KTERÉ SE LIDÉ DOSTANOU PŘINÁŠENÍM OBĚTÍ (ZTRÁTA OSOBNÍ SVOBODY, CENZURA ATD.)
- STRANA MÁ KONTROLU NAD POLICIÍ, SOUDY, SDĚLOVACÍMI PROSTŘEDKY
- VYMEZENÍ SE VŮČI KONKRÉTNÍMU NEPŘÍTELI
- POTLAČOVÁNÍ LIDSKÝCH PRÁV

FAŠISMUS

Fašistická Itálie 1922–1943
vůdce „duce“ Benito Mussolini
hlavní nepřítel - socialisté a komunisti

- zpočátku socialistické rysy, pacifismus, později převládl nacionalismus
- přesvědčení o vyvolenosti italského národa, který je vykořisťován evropskými velmocemi - nutnost bránit se
- squadristé - Černé košile - milice Fašistické strany
- opírá se o tradice římského impéria - snaha o rozšíření svého území (africké kolonie, sousední státy)
- antisemitismus a rasismus - neusílovali však na rozdíl od Německa o vyhlazení celého národa či rasy

NACISMUS

Nacistické Německo 1933–1945
vůdce „Führer“ Adolf Hitler
hlavní nepřítel - Židé, Slované, demokraté, Romové, homosexuálové

- nacionální socialismus - nadřazenost germánského národa jakožto čisté rasy nad ostatními
- snaha sjednotit všechny Germány v budoucí Velkoněmecké říši
- gestapo - tajná policie
- antisemitismus a rasismus - snaha o vyhlazení Židů jako celého národa - Norimberské zákony, koncentrační a vyhlazovací tábory, později snaha o likvidaci dalších národů, ras, či mentálně a fyzicky postižených osob
- germanizace vyhovujících obyvatel podrobených evropských zemí

KOMUNISMUS

Sovětský svaz 1938–1991
vůdce Josif Vissarionovič Stalin
hlavní nepřítel - političtí odpůrci, šlechta, náboženské komunity, etnické menšiny

- kapitalisté vykořisťují dělnickou třídu (proletariát) - snaha o proletářskou revoluci
- idea beztřídní společnosti, ve které jsou si všichni lidé rovni majetkově i občansky
- kolektivizace zemědělství a industrializace
- komunismus jako vrchol vývoje lidské společnosti
- vznik táborů nucených prací - gulagů
- společenská i fyzická likvidace údajných nepřátel strany ze všech vrstev společnosti - např. Velká čistka (období největších represí a persekucí ve 30. letech)